

Masuri excepționale, impuse de evenimente excepționale

Statele afectate de pandemia de COVID-19 arunca în luptă un arsenal de masuri fara precedent, pentru a diminua efectele înca greu de cuantificat atât la nivelul populației cât, mai ales, în economia globală. Pentru a ajuta companiile să surmonteze dificultățile create de noua stare de fapt, cele mai multe state au anunțat masuri inclusiv în zona fiscală, majoritatea vizând amânarea plății taxelor, în special cele datorate pentru angajați, dar și scutiri de taxe sau de penalități în anumite situații. În prim plan stau deciziile care vizează angajații, printre care se afla flexibilizarea programului și condițiilor de muncă, cu accent pe munca la distanță, și facilități la plata contribuțiilor sociale pentru angajatori.

Spre exemplu, **Germania** a anunțat un program de combatere a efectelor pandemiei axat pe patru piloni, respectiv flexibilizarea condițiilor de muncă pentru angajați, protejarea lichidităților companiilor prin amânarea plății unor taxe și reducerea plăților anticipate, accesul firmelor la împrumuturi garantate de stat, cu dobânda foarte redusă (autoritățile susțin că suma acordată pentru finanțarea companiilor este nelimitată), iar al patrulea pilon este reprezentat de întărirea coeziunii economice la nivel european.

Cehia a anunțat, de asemenea, masuri pentru sprijinirea companiilor aflate în dificultate. Printre cele mai importante se numără acordarea de împrumuturi fără dobândă firmelor afectate de pandemie. În plus, se acordă o serie de facilități fiscale companiilor, cum ar fi scutirea de penalități pentru cele care întârzie depunerea declarației de impozit pe profit, dar nu mai mult de 1 iulie 2020 (termenul actual este 1 aprilie), și, implicit, amânarea termenului de plată cu trei luni, fără documentație suplimentară. În cazul altor declarații fiscale depuse cu întârziere, pentru a fi scutiți de penalități, contribuabilii vor fi obligați să demonstreze că întârzierea declarării, respectiv a plății, a fost cauzată de pandemia de COVID-19.

Poate una dintre cele mai importante masuri pentru firmele afectate de pandemie este anunțată de **Polonia**, care oferă firmelor posibilitatea de a deduce pierderea fiscală înregistrată în 2020 din veniturile realizate în 2019. În plus, autoritățile poloneze anunță scutiri de penalități și înlesniri la plată în diverse situații, dar și extinderea schemelor de ajutor de stat.

Ungaria acționează în sprijinul mediului de afaceri prin intermediul sistemului bancar. Banca Centrală a Ungariei a solicitat bancilor comerciale să aplice un moratoriu (amânare) la plata ratelor pentru companiile afectate de criză. În schimb, va înlesni condițiile pentru furnizarea de lichidități pentru bănci, cu scopul de a finanța economia, și va acorda, la rândul său, o amânare la rambursarea creditelor acordate prin schema națională de finanțare a IMM-urilor.

La rândul său, **Spania** acordă facilități de finanțare pentru firmele din turism, amână plata taxelor și a ratelor la credite pentru IMM-uri. Mediul de afaceri așteaptă totuși, în curând, noi masuri de la autorități menite să combată efectele negative ale situației curente.

Masurile luate în **Franța** constau, de asemenea, în amânarea plății taxelor și a contribuțiilor sociale pentru angajați și acordarea de garanții de stat pentru creditarea companiilor. În plus, autoritățile franceze au anunțat că vor acorda reduceri de taxe, însă pe baza unei analize de la caz la caz, și nu vor percepe penalități firmelor care înregistrează întârzieri în executarea lucrărilor din contractele încheiate cu statul.

Italia, a doua cea mai afectată țară din lume de pandemie, a decis amânarea plăților scadente până la 30 aprilie 2020 și suspendarea plății contribuțiilor sociale și a impozitelor cu reținere la sursă până la 31 martie pentru firmele din turism. Totodată, autoritățile vor acorda, prin intermediul Agenției de stat Invitalia, credite pe 12 luni companiilor, în condiții avantajoase. În plus, se va suplimenta fondul de garantare pentru IMM-uri pe o perioadă de un an.

Mare Britanie pune la dispoziția mediului de afaceri o schemă de finanțare (împrumuturi și garanții) în valoare de 330 de miliarde de lire sterline pentru a combate efectele coronavirusului. În plus, se acordă granturi firmelor mici, de până la 25.000 de lire sterline, iar băncile pot suspenda pentru trei luni plata ratelor la creditele ipotecare pentru cei afectați de pandemie. În piața muncii, autoritățile au relaxat legislația referitoare la plata concediilor medicale.

În **Statele Unite ale Americii**, autoritățile au recurs la rețeta deja clasică pentru a finanța economia, respectiv au redus

dobânda de politica monetara, în doua trepte, pâna aproape de zero, și au lansat un amplu program de relaxare cantitativa de 700 de miliarde de dolari.

Coreea de Sud, țara care este vazuta ca un model în lupta cu COVID-19, a adoptat numeroase masuri pentru protejarea mediului de afaceri. În cazul IMM-urilor, autoritațile coreene au decis, printre altele, extinderea termenelor de plata a taxelor pâna la un an, suspendarea acțiunilor de control, iar pentru firmele din turism se aplica scutirea de la plata taxelor pe proprietate în cazul unităților de cazare și extinderea termenelor de plata, concomitent cu posibilitate eșalonarii plăților. Pentru companiile exportatoare se acorda facilități la plata taxelor vamale.

Acestea sunt, în linii mari, masurile anunțate de câteva țari afectate de pandemie, însa ele cu siguranța vor suferi modificari în funcție de evoluția de ansamblu a economiei.

Și în **România**, ANAF a anunțat o serie de masuri fiscale menite sa întâmpine nevoile contribuabililor, printre care și amânarea declarațiilor fiscale cu termen de depunere în 25 martie, facilitarea operațiunilor de rambursare a TVA și suspendarea acțiunilor de inspecție fiscală. Separat, a fost publicat și un proiect de modificare a Codului Fiscal care propune prorogarea altor termene pentru depunerea declarațiilor fiscale, însa doar pentru anumite industrii.

Comparând masurile vehiculate de autoritațile din România cu cele din alte jurisdicții, nu excludem o suplimentare a acestora în funcție de evoluția situației și adoptarea lor oficiala, având în vedere ca în prezent sunt în faza de propunere.

Deși natura evenimentelor cere soluții rapide, acestea ar trebui sa fie însoțite și de o analiza de impact asupra bugetului de stat, cât și asupra beneficiarilor. Nu întâmplator ne uitam la practicile pe care alte țari le adopta, acestea putând fi un reper și pentru legiuitorul român.